

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.133.045
про присудження ступеня доктора філософії**

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.045 Київського університету імені Бориса Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка на підставі прилюдного захисту дисертації Назаренко Олександри Євгеніївни на тему «Тенденції розвитку вищої освіти в Республіці Корея» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки 13 листопада 2023 року.

Назаренко Олександра Євгеніївна, 1994 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2018 році Київський національний університет імені Тараса Шевченка за спеціальністю «Педагогіка вищої школи».

З 2021 року і дотепер працює в Академії фінансового моніторингу на посаді заступника завідувача центру-начальника відділу досліджень та міжнародного співробітництва.

Дисертацію виконано у Київському університеті імені Бориса Грінченка.

Науковий керівник: Локшина Олена Ігорівна, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувач відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України.

Здобувачка має 19 наукових публікаціях, із них усі – одноосібні: 4 статті у виданнях, включених на дату опублікування до Переліку наукових фахових видань України; 15 статей, в яких додатково відображені результати дисертації.

1. Назаренко О. Пріоритетні напрями розвитку вищої освіти у Південній Кореї. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка.* 2019. № 31. С. 78–85. ISSN видання 2311–2409 Вебпосилання на видання <https://pedosvita.kubg.edu.ua/index.php/journal/issue/view/24>

2. Nazarenko O. On the state of research of higher education in South Korea in the reception soft beforeign and Ukrainian scholars. *Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія*. 2019. № 31. С. 111–120. ISSN видання 2412–9283. Вебпосилання на видання <http://visnyk-pedagogy.knlu.edu.ua/issue/view/11698>
3. Nazarenko O. Higher education of South Korea: innovative guidelines for Ukraine. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2021. № 5. С. 13–24. ISSN видання 2312–5993. Вебпосилання на видання https://pedscience.sspu.edu.ua/?page_id=4697
4. Nazarenko O. South Korean higher education development trends in the context of globalization and regionalization. *Український педагогічний журнал*. 2020. № 3. С. 40–48. ISSN видання 2411–1317. DOI статті <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2020-3-40-48> Вебпосилання на видання <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/issue/view/29>

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради, рецензент і опоненти надали свої зауваження:

Мосьпан Наталя Вікторівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри лінгвістики та перекладу Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка, зауваження та побажання:

1. Новаторськими результатами дисертації є авторська періодизація становлення вищої світи Республіки Корея з давніх часів. Проте, хронологічні межі дослідження охоплюють сучасну період - другу половину ХХ ст. - початок ХХІ ст. Яким чином осмислення витоків корейської вищої освіти з давніх часів посприяло визначенню сучасних тенденцій розвитку вищої освіти Республіки Корея?

2. Таблиці і рисунки безумовно виконують функцію візуалізації та є необхідним елементом в науковому дослідженні. Проте, таблиця 3.1. хоча і

розроблена автором для порівняння 2 київських університетів різного типу, позбавлена опису її зміст та мети створення.

3. У підрозділі 3.2. заявлений як «Порівняльний аналіз розвитку вищої освіти в Україні та Республіці Корея та рекомендації щодо можливостей використання південнокорейського досвіду функціонування системи вищої освіти в Україні», було б краще більшої уваги приділити саме порівнянню вищої освіти двох країн.

4. Незважаючи на те, що у підрозділі 3.2. автор виокремлює тенденції розвитку вищої освіти Республіки Корея, йому, на наш погляд, бракує детально обґрунтування класифікації тенденцій.

Авшиенюк Наталія Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України, зауваження та побажання:

1. Важливою складовою наукового апарату дисертації з компаративістика в освіті є хронологічні межі дослідження. Такі межі уможливлюють представлення аналізованої ралі у чітко визначеному часовому просторі. Обґрунтування хронологічних меж забезпечується встановленням важливих документів/подій, які мали місце в освіті та вплинули на її подальший розвиток. У рецензований дисертації посилання на такі документи відсутні.

2. Дослідження освітнього феномену іншої країни/країн з метою запозичення перспективного досвіду для модернізації освіти у країні компаративіста актуалізує осмислення викликів. Аналіз ідентифікованих проблем розвитку вищої освіти в Республіці Корея посилив би якісний рівень дисертації.

3. Відзначаючи якісний рівень загальної методології здійсненого порівняльно-педагогічного дослідження, вважаємо, що класифікація

виокремлених авторкою тенденції розвитку вищої світи в Республіці Корея потребує встановлення чітких критеріїв.

4. Поширилою практикою для дисертацій з педагогічної компаративістики стає домінування джерел іноземними мовами у списку використаних джерел. Це корелюється з рекомендаціями щодо виконання дисертаційних робіт у галузі порівняльної педагогіки, відповідно до яких дві третини використаних у дисертації джерел мають бути іноземними мовами. У рецензовані дисертації список використаних джерел дисертації налічує 365 найменувань, з них 186 видання іноземною мовою.

Калашиник Любові Сергіївні – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри східних мов Факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, зауваження та побажання:

1. Не досить зрозумілим та обґрунтованим є фактичне визначення нижнього порогу дослідження у розділі 1, а саме: в п. 1.2., проаналізовано генезу взагалі освіти та вищої світи зокрема, а також представлено авторську періодизацію становленні розвитку мережі закладів освіти в Республіці Корея. Ця ґрунтовна робота має безперечно наукову та практичну цінність, але не корелюється за своїми періодами з тематикою дослідження, де в якості нижньої межі доцільно визначити 1948 р. (визнання Республіки Корея як самостійного державного утворення з боку ООН), або 1919 р. (проголошення наявності такої країни де-юре).

2. Здобувачка у п. 1.3. комплексно охарактеризувала стратегічні напрями розвитку вищої освіти Республіки Корея (такі як інтернаціоналізація, цифровізація, впровадження концепції «освіта впродовж життя», тощо). Однак в роботі нами не було знайдено відомостей щодо комерціоналізаційних можливості ЗВО в Республіці Корея, а цей аспект, на наш погляд, є цікавим як у питань інтернаціоналізації освіти (зокрема, українські студенти навчаються у

ЗВО Південної Кореї за рахунок власних коштів), так і для становлення систем грантової підтримки студентів, яка, за визначенням Міністерства освіти України є реальністю наближеного часу для України.

3. Грунтовно досліджуючи сьогодення та перспективи вищої освіти в Республіці Корея, в роботі, на жаль, не приділено уваги неформальній освіті. Фактично, проведено всебічний комплексний аналіз освіти інституційної та формальної, без урахування неформальної та інформального компоненту;

4. На наш погляд, в роботі також бракує відомостей, які б презентували систему вищої освіти Республіки Корея не як єдиного феномену та простору із загальними характеристиками, але також надавали класифікацію закладів вищої світи країни за напрямами підготовки здобувачів освіти, галузями приналежності, суб'єктністю підпорядкування або іншими ознаками (наприклад, педагогічні, медичні, військові та інші) і хоча б нарисові надавали характеристики закладом освіти щодо часу навчання, вимогам до вступників, фінансуванню того чи іншого закладу тощо.

5. В цілому нам імпонує обґрунтованість висновків та рекомендації дисертантки за результатами досліджень. Однак, дискусійним вважаємо пропозиції щодо посилення зв'язку вищої освіти та промислового сектору через надання можливості пільгового вступу та працевлаштування після завершення навчання за певними освітніми програмами (зокрема, і промислового спрямування), що не зовсім корелюється з сучасною стратегією та практикою України (оскільки фактично повертає систему «державного розподілу молодих фахівців» з усіма її недоліками.

Пазюра Наталія Валентинівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної англійської мови Факультету аeronавігації, електроніки та телекомунікацій Національного авіаційного університету, зауваження та побажання:

1. У п.п. 1.2. здобувачка зазначає, що рамковою для дослідження становлення вищої освіти Республіки Корея були періодизації Міністерства освіти і науки Республіки Корея, періодизації Д. Адамса, Дж.-К. Лі, Дж. Кіма. На основі вищезазначених періодизацій було розроблено порівняльну таблицю розвитку освіти в Республіці Корея (с. 66-68) та представлено авторську періодизацію розвитку вищої освіти. На нашу думку, необхідно було би вказати, які саме аспекти не були враховані в цих періодизаціях, що спонукало авторку на обґрунтування власної.

2. Одним з позитивів даного дослідження є поданий у п.п. 3.1. порівняльно-педагогічний аналіз особливостей функціонування українських ЗВО. У рамках дослідження, з поміж великої кількості ЗВО України здобувачкою було обрано Київський національний університет імені Тараса Шевченка та Київський університет імені Бориса Грінченка. В підрозділі подана їхня характеристика, але доцільно було б обґрунтувати, чому саме ці ЗВО слугували базою дослідження.

3. Здійснюючи ґрутовий порівняльно-педагогічний аналіз розвитку вищої світи в Україні та Республіці Корея, дисеранткою чітко визначені особливості (переваги) організації вищої освіта у Республіці Корея. Водночас, бажано було б виокремити і недоліки, яких слід уникати в Україні, впроваджуючи надбання зарубіжного досвіду.

4. Попри фундаментальність дослідження, здивувала майже відсутність додаткової статистичної, документальної інформації у додатках, яка завжди у порівняльних дослідженнях виконує функцію цінного джерела, уточнення питання, що досліджується та систематизації дослідного матеріалу.

5. Автор здійснила теоретичне дослідження актуальної проблеми. Воно має вагому наукову новизну, вирізняється цілісністю та оригінальністю. З огляду на позитивну оцінку роботи, вважаємо за доцільне опублікувати її матеріали та результати у вигляді монографії.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає,

«Утримались» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.045 присуджує Назаренко Олександру Євгеніївні ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 26.133.045

Людмила ХОРУЖА